РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН **СОВЕТ** **Нижнеалькеевского сельского поселения** **Алькеевского муниципального района**		**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ** **Әлки муниципаль районы** **Түбән Әлки авыл җирлеге** **СОВЕТЫ**

Адрес: 422881, РТ, с. Нижнее Алькеево ул. Советская, д. 55

тел. 8 (84346) 77-2-15

Адресы: 422881, РТ, Түбән Әлки авылы, Совет ур., 55

тел. 8(84346)77-2-15

РЕШЕНИЕ Түбән Әлки авылы **КАРАР**

2023 нче елның 13 декабре **49 N**

"Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Түбән Әлки авыл җирлеге 2018 елның 19 мартындагы төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 6 номерлы Түбән Әлки авыл җирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү хакында

2021 елның 11июньдәге "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында" 170-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Түбән Әлки авыл җирлеге советы КАРАР ИТТЕ:

1. Әлки муниципаль Түбән Әлки авыл җирлеге Советының 2018 елның 19 мартындагы "Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Түбән Әлки авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 6 номерлы карары белән расланган (24.08.2018 ел №19, 30.07.2021 ел 29 №, 09.03.2022 ел, 5 № яңа ред.) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

3 нче бүлекне «йорт хайваннарын һәм кошларын тоту» бүлеге белән 1 нче кушымта нигезендә тулыландырырга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Түбән Әлки авыл җирлеге Уставы билгеләнгән тәртип нигезендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында һәм махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Әлки муниципаль районы Түбән Әлки авыл җирлеге башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Әлки муниципаль районы
Түбән Әлки авыл җирлеге
Советы Раисе урынбасары

Ф.Ф.Мисалов

Түбән Әлки авыл җирлеге
Советының 2023 елның 13 декабрендәге 49 номерлы карарына кушымта

Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту

1. Әлеге бүлек кагыйдәләрендә кулланыла торган төп төшенчәләр:

1) хайван хуҗасы (алга таба - хуҗасы) физик зат яисә хайван милек хокукында яисә башка законлы нигездә ия булган юридик зат;

2) хуҗасыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеге - хайваннарны аулауны хуҗаларсыз, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннар өчен приютларга кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; хайваннар өчен приютларда хуҗаларсыз хайваннарны тоту 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы эш итү турында һәм РФнең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498– ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 7 өлеше нигезендә хуҗасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек хуҗасыз хайваннарны тоту, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннарны приютка кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; шулай ук хайваннар өчен приютка кергән хайваннарны хуҗаларын хуҗаларсыз тоту; булмаган хайваннарга яңа хуҗалар эзләү; 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 1 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән чаралар үткәргәннән соң, терлекләрне, мотивацияләнмәгән агрессивлыклардан башка күрсәтмәгән хуҗаларсыз хайваннарны элеккеге яшәү урыннарына кире кайтару яисә хайваннар белән 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законының 18 маддәсенең 1 өлешенең 5 пункты нигезендә мөрәҗәгать итү; хайваннар өчен приютларда урнаштыру һәм аларда хайваннарны хуҗалары булмаган килеш тоту, алар мондый хайваннарны элекке яшәү ураннарына кайтара алмыйлар, мондый хайваннарны яңа хуҗаларга бирү яисә табигый үлем килгән мизгелгә кадәр; 2018 елның 27 декабрендәге "Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм аларга үзгәрешләр кертү хакында" 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 7 һәм 8 өлешләре нигезендә 2018 елның 27 декабрендәге “Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498– ФЗ номерлы Федераль законы.

3) тоткынлыкта тотылган яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба - ирексез кыргый хайваннар), аларның яшәү тирәлегеннән алынган (шул исәптән башка дәүләтләрдән Россия Федерациясе территориясенә кертелгән) кыргый хайваннар, мондый хайваннарның токымнары (шул исәптән аларның гибридлары);

4) йорт хайваннары- хуҗасы - физик зат, аның вакытлыча яки даими күзәтүе астында һәм тоту урыны булмаган хайваннарны (хайваннарны исемлегенә кертелгән хайваннардан тыш), зоопарклар, зоосадлар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океанариумнар булган хайваннары;

5) хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә- хайваннарның үлеменә, җәрәхәтләнүенә яисә хайванның сәламәтлегенә башка зыян китерүгә (шул исәптән хайваннарны ачлыктан, сусаудан, кыйнаудан, башка гамәлләрдән җәфалауга), әлеге Федераль законда, башка Федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән хайваннарны тоту таләпләрен бозуга (шул исәптән хайван асраудан баш тартуына), китергән яки китерергә мөмкин булган хайваннарның сәламәтлегенә зыян китерә торган хайваннар яисә сәламәтлеге өчен куркыныч хәлдә булган хайванга ярдәм итү мөмкинлеге булган очракта, каршы килмәү;

6) хуҗасы булмаган хайван –хуҗасыс хайван яисә хуҗасы билгесез булган хайван;

7) хайваннарны мәдәни-тамаша максатларында файдалану хайваннарны мәдәният, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлекне башкарганда (шул исәптән зоопаркларда, зоосадларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океанариумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, спорт ярышларында, реклама җитештерү процессында, кинематография әсәрләре иҗат иткәндә, фото - һәм видеопродукция җитештергәндә, телевидениедә, мәгърифәтчелек эшчәнлегендә, демонстрация максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, җәмәгать туклануы хезмәтләре күрсәтү урыннарында) файдалану;

8) хайванны тоту урыны -хуҗасы тарафыннан куллана торган бинасы, төзелеше, корылмасы, бина яисә хайван тәүлек дәвамында вакытының күп өлешен үз эченә алган территория;

9) хайваннар белән эш итү - хайваннарны тоту, алардан файдалану (куллану), хайваннар белән хуҗаларсыз эш итү һәм әлеге Федераль законда каралган башка эшчәнлекне , шулай ук хайваннарга карата башка аларның тормышына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торган гамәлләр кылу;

10) потенциаль куркыныч этләр- билгеле бер токымдагы этләр, аларның гибридлары һәм кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен потенциаль куркыныч тудырган һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган потенциаль куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәт хайваннары - дәүләтнең оборонасын һәм иминлеген тәэмин итү, җәмәгать тәртибен саклау һәм җәмәгать иминлеген тәэмин итү, хәрби, мөһим дәүләт һәм махсус объектларны, халыкның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүче объектларны, транспорт, коммуникацияләр һәм элемтә, энергетика объектлары һәм башка объектлар, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка максатларда;

12) шартлар булмаганда - хайваннарның ясалма төзелгән яшәү шартлары, алар махсус җиһазландырылган урыннардан читтә аларның ирекле хәрәкәт итү мөмкинлеген юкка чыгара һәм алар вакытында хайваннарның тормышы кешегә бәйле.

1.2. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

1.2.1. Авыл хуҗалыгы хайваннарның (бозаулар, сарыклар, кәҗәләр, дуңгызлар һәм башкалар) торак пунктында яшәүчеләрнең һәм кошларның эчтәлеге йорт янындагы кишәрлекләре булган шәхси торак йортлар территорияләрендә тоту рөхсәт ителә. Хайван хуҗасы аның биологик үзенчәлекләре нигезендә тотарга, аны караучысыз, ризыксыз һәм сусыз калдырмаска, кыйнамаска һәм хайван авырган очракта вакытында ветеринария ярдәменә мөрәҗәгать итәргә тиеш. Тире һәм хайван итен файдалану максаты белән мәчеләр һәм этләр үрчетү тыела.

Йорт хайваннарын тоту урыннары, йорт хайваннарының шәхси ихтыяҗларын исәпкә алып, шул исәптән урын, температура, яктырту, вентиляция дә төзекләндереләргә тиеш.

1.2.2. Күрше йорт участогы чигенә кадәр санитар-көнкүреш шартлары буенча йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен төзелештән 4 метрдан ким булмаска тиеш;

1.2.3. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен корылмаларны бары тик бер - ике фатирлы йортларга гына кушып, аларны торак бүлмәләрдән кимендә өч ярдәмче бина белән изоляцияләү рөхсәт ителә; шул ук вакытта йорт хайваннары һәм кошлары өчен биналар йортның ишегеннән 7 метрдан да якынрак булмаган тышкы ишеге булырга тиеш;

1.2.4. Шәһәр яны зонасында аз катлы төзелеш территорияләрендә күпфатирлы йортларда яшәүчеләр өчен йорт хайваннары һәм кошлары өчен хуҗалык корылмалары торак берәмлекләрдән читтә бүленергә мөмкин;

1.2.5. Җир кишәрлегендә йорт хайванын карап тотканда, аның өчен әлеге Кагыйдәләрнең 4.2.1 пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән таләпләргә җавап бирә торган, аны тоту өчен җайлаштырылган бина төзелергә тиеш.

1.2.6. Барлык продуктив хайваннар (эре мөгезле терлек, кәҗә, сарык, дуңгыз, куян, ат) гражданнарның яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә –хайваннар хуҗалары мәҗбүри теркәлергә һәм ел саен яңадан теркәлергә тиеш;

1.2.8. Йорт хайваннарын чыгару җирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган көтү урыннарында, хуҗасы күзәтүендә яисә аның кушуы буенча башка зат күзәтүдән рөхсәт ителә;

4.2.9. Йорт хайваннарын йөртү 7.00 сәгатьтән 22.00 сәгатькә кадәр рөхсәт ителә. Башка вакытта чыккан очракта, хуҗалар урамнарда һәм йорт ишегалларында тынлыкны тәэмин итү чаралар күрергә тиеш;

1.2.10. Этләрне торак һәм изоляциялəнгән биналардан гомуми ишегалларына һәм урамга бары тик кыска аркан һәм муенса белән генә чыгарырга мөмкин, өч айлык көчекләрдән тыш;

1.2.11. Тыелган:

- хайваннарны балалар мәйданчыкларына, мәктәп территорияләренә, балалар бакчаларына, ашханәләргә, поликлиникаларга, азык-төлек кибетләренә кертергә;

- авыл пляжларында йорт хайваннарын куып йөртү һәм аларны сулыкларда коендыру;

- хайваннарны учреждениеләргә, тыелган язулар булганда кертергә; торак пунктлар территориясендә хайваннарны һәм кошларны озата бармыйча чыгарырга;

- исерек хәлдәге шулай ук ундүрт яшькә җитмәгән затларга хайваннарны урамда йөртмәскә.

1.2.12. Хуҗалар йорт хайваннарын һәм кошларын ишегалларында, тротуарларда, урамнарда, паркларда, газоннарда, балалар мәйданчыкларында, скверларда, мәйданнарда, шулай ук торак йортларның подъездларыдан пычратуга юл куймаска тиеш. Этләр, мәчеләр һәм башка вак хайваннар чыккан очракта, хуҗаның үзе белән йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиеш табигый тизәкләрен тулысынча җыештыруны тәэмин итә торган булырга тиеш;

1.2.13. Этне тезгеннән бары тик йөрү урыннарында гына төшерергә мөмкин. Махсус билгеләнгән мәйданчыклар булмаганда, җирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган буш урыннарда, калкулыкларда һәм башка урыннарда йөрергә рөхсәт ителә.

1.2.14. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы кәртәләнгән мәйданчыкларда яки авыл җирлеге территориясендә генә үткәрелергә мөмкин.

1.2.15. Торак пункт территориясендә йорт хайваннарын һәм кошларын көтүлек тыела. Йорт хайваннарын юлларда тәүлекнең якты вакытында гына куып чыгарырга кирәк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынрак юнәлтергә кирәк. Йорт хайваннарын туфрак юллар буенча куып йөрү мөмкинлеге булганда, асфальт түшәлгән юлларыннан һәм сукмаклардан алып баруы тыела;

1.2.16. Умарталарны тоту урыннары (алга таба умарталар) түбәндәге ераклыкларга урнаштырылырга тиеш:

а) бакыр эшкәртү предприятиеләреннән, кондитер һәм (яисә) химия продукциясе җитештерү предприятиеләреннән, аэродромнардан, хәрби полигоннардан, тимер юлларны аерып чыгару полосасы чикләре, 110 кВ көчәнешле электр тапшыру линияләреннән, медицина оешмалары, мәдәният оешмалары, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалары, балалар ялы оешмалары һәм аларны сәламәтләндерү оешмалары, балалар өчен социаль хезмәтләр, социаль тернәкләндерүгә мохтаҗ балигъ булмаганнар өчен махсуслаштырылган учреждениеләр җитештерү буенча 100 метрдан да ким булмаска;

б) торак пунктларда яки гражданнар үз ихтыяҗлары өчен бакчачылык яисә яәшелчәчелек территориясен (алга таба - бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясе) урнашкан күрше җир кишәрлекләре чикләреннән 3 метрдан да ким булса, очучыларны әлеге кишәрлекләр чикләреннән капма-каршы якка юнәлтеп яисә,күрше җир кишәрлекләреннән умартачыклар аерылып чыгу белән кимендә 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән, очучылар ара һәм юнәлеше буенча чикләүләрсез;

в) башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, тотылган биналардан кимендә 3 метр күләмдә, очучыларны бу биналардан капма-каршы якка юнәлткән яисә, умарталыкларның башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, билгеле биналардан 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән очучыларның ара һәм юнәләше чикләүләрсез. Күрсәтелгән таләп торак пунктлар яки бакчачылык яисә яшелчәчелек территорияләречикләреннән тыш урнашкан (хуҗалыкларда тотылган хайваннардан тыш) башка төрдәге хайваннар булган биналарга кагыла.

1.2.17. Торак бинада йорт хайванын караган очракта, аның хуҗасы әлеге торак бинада яшәүче гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария кагыйдәләрен, шулай ук торак биналардан файдалану кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

1.2.18. Берничә гаилә яши торган торак бинада йорт хайваннарын тоту бары тик күрсәтелгән гаиләләрнең балигъ булган барлык әгъзаларының язма ризалыгы белән генә рөхсәт ителә. Күпфатирлы йортта тоту өчен потенциаль куркыныч токымлы этне тоту йчен шулай ук этне потенциаль куркыныч токымлы планлаштырылган торак бина белән бер подъездда урнашкан торак биналарда яшәүче балигъ булган күпчелек гражданнарның язма ризалыгын алу таләп ителә. Әлеге өлештә күрсәтелгән таләпләр йомышчы этләрнеә торак ураннарында тоту очракларына кагылмый.

1.2.19. Җир кишәрлегендә тотылган эт бәйләнештә яисә тирә-юньдәгеләрнең иминлеген тәэмин итү өчен вольерда булырга тиеш. Әгәр җир участогы этнең үз-үзеннән чыгуына юл куймаган ысул белән әйләндереп алынган булса, этне җир кишәрлегендә бәйләмичә һәм вольердан тыш тоту рөхсәт ителә. Җир кишәрлеге

территориясенә кергәндә этнең җир кишәрлегендә булуы турында кисәтү язу куелырга тиеш.

4.2.20. 2019 елның 27 декабрендәге «Татарстан Республикасында хайваннар белән эш итү өлкәсендә аерым мәсьәләләрне җайга салу турында» 120-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында 1.2.18 пунктындагы таләпләре теркәлгән күпфатирлы йорт этләрнең торак урыннарда тору очракларына кагылмый.

1.3. Йорт хайваннары һәм кош-корт хуҗалары түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1.3.1. Хайваннарның авыруларын кисәтүне һәм ветеринария-санитария мөнәсәбәтләрендә иминлекне тәэмин итә торган хуҗалык һәм ветеринария чараларын хайваннар килеп чыккан продукцияне кисәтүне, әйләнә-тирә мохитне терлекчелек калдыклары белән пычратуга юл куймауны тәэмин итә, шулай ук ел саен үткәрелә торган кабат теркәлү чорында мәҗбүри дәвалау-профилактика чараларын үткәрергә;

1.3.2. Хайваннарның кайда булуын, аларның авыл территорияләрендә булуларына юл куймыча, даими тикшереп торуны гамәлгә ашырырга;

1.3.3. Хайваннар авырганда һәм аларның үлеме очрагында, шулай ук гадәти булмаган үз-үзләрен тотышлары вакытында кичекмәстән ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнче, авыруда шикләнелгән хайваннарны изоляцияләргә;

1.3.4. Хайваннарны ветеринария белгечләре таләпләре буенча тикшерү, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дәвалау-профилактик эшкәртү өчен бирергә;

1.3.5. Үлгән терлекне махсус билгеләнгән урыннарда махсуслаштырылган оешма белән күмәргә.

1.3.6. Үз территориясендә сакчы этләре булган оешмалар түбәндәгеләргә бурычлы:

- этләрне гомуми нигезләрдә теркәү;
- этләрне нык бәйләп килеш тоту;
- хайваннарга килүчеләрдән файдалану мөмкинлеген юкка чыгарырга;
- территориягә кергәндә кисәтүче язу булган очракта, этләрне ялгаудан эшне туктатканнан соң яисә гомуми куллану территориясеннән читтә кәртәләнгән территориядә, генә яхшы әйләндереп алынган территориядә генә җибәрергә.

1.4. Җаваплылык:

1.4.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаска тиеш;

1.4.2. Йорт хайваннарын урамда калдырганда, терлек хуҗалары яшел үсентеләр бозудан һәм терлек тотуга тотылган чыгымнарны каплый;

1.4.3. Йорт кәҗәләре бары тик капка төбендәге территориясендәге утарларда яисә көтүлекә хуҗалар күзәтүендә астында гына тотыла;

1.4.4. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен җаваплыкны аларның хуҗалары гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә алып баралар;

әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен хайван хуҗалары административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә җаваплы булалар;

1.4.5. Хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә кылу рөхсәт ителми:

- сәламәт хайваннарны алга таба карап тоту мөмкин булмаганга, аларны үтереп ташлау тыела;

- хайваннар белән рәхимсез мөгамәләдә яисә урамга ташланган хайван өчен гаепле зат административ җаваплылык йөртә, ә РФ Җинаять кодексында каралган очракларда- җинаять җаваплылыгы.

4.4.6. Хуҗасы йорт хайваныннан баш тартканда, хуҗа хайванның киләчәк язмышын хәл итәргә тиеш: сатарга, бүләк итәргә, ветеринария хезмәте аша чыгарырга һ. б.

1.5. 1.5. Караучысыз хайваннарны тоту:

1.5.1. Һәрбер хайван хуҗаның милке булып тора һәм, һәр милек кебек үк, закон белән саклана;

1.5.2. Терлек хуҗалыктан суд карары буенча гына тартып алырга мөмкин.

1.5.3. Җәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка хайваннар, кибетләр, даруханәләр, көнкүреш хезмәт күрсәтү предприятиеләре, поликлиникалар һәм башка урыннарда калдырылган этләрдән тыш, тотылырга тиеш.

1.5.4. Күзәтчелексез хайваннарның аулау мондый хайваннарны ачыклаган махсуслаштырылган предприятие яисә җирле үзидарә органнары белән төзелгән шартнамә буенча башка азат тарафыннан җитештерeләргә мөмкин;

1.5.5. Күзәтчесез хайваннарны аулау шартлары җирле үзидарә органнары (заказчы) һәм хайваннарны алуыны башкаручы зат (подрядчы)а асында шартнамә нигезендә регламентташтырыла;

1.5.6. Хайваннарны аулауганда гуманлылык нормаларын үтәргә кирәк;

1.5.7. Күзәтчелексез хайванны аулауны башкарган зат аны тоту өчен шартлар булмаса, хайван моның өчен кирәкле шартлары булган һәм күзәтүчесез хайваннарны тоту өчен җирле үзидарә органнары белән шартнамә төзегән махсуслаштырылган оешма тотуга тапшырырга тиеш. Тоткарланган хайван махсус журналда теркәлә;

1.5.8. Төрлек вакытлыча тоту пунктында тотыла һәм хуҗага, хуҗага аның гаризасы буенча, хуҗага хуҗасыз хайванны аулауга һәм хуҗасыз хайваннарны асрау буенча махсуслаштырылган оешма хезмәтләренә чагымнарын түләгәннәнсоң кайта. Хайваннар хуҗалары кирәкле очракларда күрсәтелгән ветеринария ярдәме өчен терлекләрне аулау, транспортировкалау, карау, ашату чыгымнарын каплыйлар;

1.5.9. Әгәр дә күзәтчелексез калган йорт хайваннарын аулаудан соң алты ай эчендә аларның хуҗалары табылмаса яисә аларга үз хокукларын белдермәсә, хайваннарның асрауда һәм файдалануда булган зат аларга милек хокукы ала;

Бу затның үз милкенә кергән хайваннарны алудан баш тартканда, алар муниципаль милеккә керә һәм кызыксынучы затларга сатыла яисә тиешле документлар төзеп, ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә юкка чыгарылырга һәм утильләштерелергә тиеш;

1.5.10. Тотылган күзәтүчесез хайваннарны тотуга һәм файдалануга тапшырылган зат аларны тиешенчә дәрәҗәдә тотарга һәм, гаепле булуы исбатланган очракта, аларның үлеме өчен гамәлдәге законнар нигезендә җавап бирергә тиеш;

1.5.11. Ташланган күзәтүчесез хайванны тоту түләүле нигездә башкарыла. Әлеге эчтәлекне гамәлгә ашыручы затка чыгымнарны каплау хайванны тапшырганда расланган калькуляция нигезендә милекче тарафыннан башкарыла. Калькуляция җирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән раслана;

1.5.12. Катлаулы рәвештә тыела:

- хайваннарны фатирлардан һәм хосусый йорт биләмәләре территориясеннән тиешле суд карарыннан башка тартып алырга;

- этләрне кибетләрдә, даруханәләрдә, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләрендә бәйдән төшерергә.;

- приманкаларны һәм отлауның башка чараларын ветеринария органнары тәкъдименнән башка файдалану;

1.5.13. Хайваннарны милекчегә тапшыру аның гаризасы нигезендә, моның өчен җитәрлек нигезләр булганда гамәлгә ашырыла. Бу очракта хайван хуҗасының паспорты, шаһит күрсәтмәләре, ветеринария табибы белешмәсе һ. б. нигез булырга мөмкин.

1.6. Йорт хайваннары хуҗаларының җәмәгать тәртибен үтәвен, әлеге Кагыйдәләрне үтәү буенча контрольне җирле үзидарә органнары, торак-эксплуатация органнары, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария күзәтчелеге учреждениеләре, эчке эшләр органнары, шулай ук әлеге максатлар өчен булдырылган хезмәтләр һәм гамәлдәге законнар нигезендә башка затлар гамәлгә ашыра.